

Tελευταία στιγμή τ' αλλάξαμε τα σχέδια...
Δε θα την κάνουμε τη βόλτα με το I.X.
Στην Ξάνθη θα πάμε με τον Αλέξανδρο!

Μη πάει ο νούς σας στο ...Μέγα. Για το τραίνο μιλάμε, το ταχύ του ΟΣΕ που κάνει το δρομολόγιο Θεσσαλονίκη - Ξάνθη σε τέσσερις ώρες με ενδιάμεσους σταθμούς Κιλκίς, Σέρρες, Δράμα, Παρανέστι... Μαγευτική διαδρομή... (Καλά. Όχι όλη... Άλλα χαλάλι οι ώρες οι σερνάψιμες στις ράγες μέχρι να μπει ο Αλέξανδρος στα Στενά του Νέστου...) Όσοι ταξίδεψαν στη διαδρομή αυτή με το συρμό καταλαβαίνουν τι εννοώ... Στο κάτω κάτω δε μάς χαλάει και σε τίποτα ν' αλλάξουμε τις συνήθεις παραστάσεις ενός δρομολογίου με αυτοκάντη που όσο καλές και νά ναι χάνονται σχεδόν πάντα μέσα στο άγχος που σου προκαλεί η άσφαλτος και στην ανυπομονησία του να φθάσεις στον προορισμό σου). Τι να περιγράψει κανείς πρώτη; Και πού να βρεις τις λέξεις να αποδώσει τα συναισθήματα που τον κατακλύζουν όταν μέσα από το βαγόνι αντικρύζει αυτό το θαύμα της φύσης...

Το τραίνο συνεχίζει την πορεία του και μείς έχουμε κολλήσει στο παράθυρο στην αγωνία μας να «συλλάβουμε» με τα μάτια μας όλες τις άγιες εικόνες που «τρέχουν» μπροστά μας: το ποτάμι δίπλα μας όρει γαλήνια και πότε χάνεται πίσω από τους όγκους των πανήψυλων βράχων που στηρώνονται κάθετα στο φαράγγι πότε εμφανίζεται και πάλι στη φιδογυριστή του διαδρομή... Γύρω μας όλα καταπράσινα και γητευτικά... Δε θα πω πως δε χρωτάνει η ψυχή μας τη θέα... Θα πω μόνο πως κάποιες στιγμές «μάς κόβει την ανάσα» έτοι όπως εισβάλλει με τη δύναμη της παρθένας

Η σιδηροδρομική γραμμή στα Στενά του Νέστου

καλλονής της στο μυαλό μας... Η ανάσα μάς κόβεται βέβαια και την πρώτη φορά που το πανέμορφο φυσικό «κάδρο» του παραθύρου μας γίνεται ξαφνικά κατάμαυρο. Ως να συνειδητοποιήσουμε ότι περνάμε από γαλαρία έχει επανέλθει μπροστά μας... Και μετά από λίγο, πάλι η απότομη εναλλαγή... Μέχρι να βγούμε από τα Στενά με τις τριάντα γαλαρίες, η διαδικασία έχει μεταβλη-

ποι, γνωρίζουμε πολύ καλά ότι για να την απολαύσουμε όπως πρέπει χρειαζόμαστε περισσότερο καιρό... Άλλα δεν ήθελμε για να «τρέξουμε σε κατοστάλι» ξενάγησης! Ήρθαμε για να ξεφύγουμε και να ανανεωθούμε... Οπότε ένα πράγμα μάς μένει να κάνουμε: επιλογή... Το μόνο βέβαιο είναι πως στην «επιλογή» αυτή χωρί... άπλετο θα έχουν οι παραλίες! Είναι καλοκαιρινό άλλωστε! Έπειτα είμαστε περιέργοι να δούμε τι είναι αυτό

το περίφημο και το ανεπανάληπτο με τη γοητευτική του ιστορία. Λένε πως μέχρι το 1950 ήταν μια ζούγκλα. Η τελευταία υδροχαρδής ζούγκλα της Ευρώπης! Και πως παλιά πολύ παλιά στις τεράστιες εκτάσεις του ζούσαν μέσα μέχρι και λιοντάρια! Σήμερα έχει πολλά αγριογύρουνα και άλλα άγρια ζώα αλλά αν θέλουμε να κάνουμε πικ νικ μπορούμε άνετα... Τίποτα δεν θα μάς απειλήσει γιατί όλα φιθούνται τον άνθρωπο...

Συνέχεια από σελ. 1

γεία, κ.α. Οι ΟΤΑ τέλος έχουν την υποχρέωση να λαμβάνουν μέτρα προστασίας και ασφάλειας των λουσμένων (πρόσληψη ναναγωσωστών, κατασκευή παρατηρητηρίων, κ.λπ.)

Το αντάλλαγμα για την παραχώρηση τού δικαιώματος τής απλής χρήσης των κοινόχρηστων χώρων αγαλαύ και παραλίας ορίζεται σε ποσοστό 20% επί του συνόλου των εσόδων που πραγματιστούν τόσο από την άσκηση απευθείας από τον ίδιο δραστηριοτήτων εκμετάλλευσης των χώρων όσο και από τα μισθωτικά ανταλλάγματα τριών στοινών παραχώρησε το δικαίωμα χρήσης. Από το άρθρο αυτό εξαιρούνται οι περιπτώσεις εκείνες για τις οποίες είχαν εκδοθεί προηγούμενες αποφάσεις παραχώρησης απλής χρήσης (προ της έναρξης ισχύος τής παρούσης). Οι δε αποξηρώσεις για αυθαίρετη χρήση δεν συγκαταλέγονται στα έσοδα των ΟΤΑ αλλά

τού Δημοσίου.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 τής διύπονυγικής απόφασης, οι ασκούμενες δραστηριότητες στους παραχωρηθέντες κατά χρήση χώρους σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται να αναιρούν τον κινούχορηστο χαρακτήρα των χώρων.

Ειδικότερα απαγορεύεται:

- 1) οποιδήποτε δραστηριότητα αλλοιώνει το χαρακτήρα του χώρου και εγκυμονεί κινδύνους ζημιάς
- 2) η ανέγερση κάθε είδους σταθερής κατασκευής όπως στεγάστρων, τοιμεντοστρώσεων, πλακοστρώσεων, επιχωματώσεων, κ.λπ.
- 3) η τοποθέτηση σκηνών και η στάθμευση τροχόσπιτων επιβάλλεται η ανάρτηση ενημερωτικών πινακίδων για τη συγκεκριμέ-

νη απαγόρευση.

4) η κατασκευή από τους ίδιους τους ΟΤΑ, τις αφιγείς επιχειρήσεις τους ή τρίτους οποιουδήποτε έργου χωρίς την άδεια του Υπουργού Οικονομικών.

5) η χορήγηση άδειας από τους ΟΤΑ ή τις επιχειρήσεις τους προς τρίτους για κατασκευή οποιουδήποτε έργου στους κοινόχρηστους χώρους.

6) Το Δημόσιο διατηρεί τις ερευνητικές και ελεγκτικές αρμοδιότητές του ως κύριος διαχειριστής των χώρων που παραχωρεί την χρήση (διοικητική αποβολή, αποζημίωση αυθαίρετης χρήσης, κατεδάφιση, επιβολή διοικητικών προστίμων ή ποινικών κυρώσεων, κ.λπ.).

Μυρωδάτο

To υδροχαρές Μέγα Δάσος στις εκβολές του ποταμού

ποι, γνωρίζουμε πολύ καλά ότι για να την απολαύσουμε όπως πρέπει χρειαζόμαστε περισσότερο καιρό... Άλλα δεν ήθελμε για να «τρέξουμε σε κατοστάλι» ξενάγησης! Ήρθαμε για να ξεφύγουμε και να ανανεωθούμε... Οπότε ένα πράγμα μάς μένει να κάνουμε: επιλογή... Το μόνο βέβαιο είναι πως στην «επιλογή» αυτή χωρί... άπλετο θα έχουν οι παραλίες! Είναι καλοκαιρινό άλλωστε! Έπειτα είμαστε περιέργοι να δούμε τι είναι αυτό το περίφημο και το ανεπανάληπτο με τη γοητευτική του ιστορία. Λένε πως μέχρι το 1950 ήταν μια ζούγκλα. Η τελευταία υδροχαρδής ζούγκλα της Ευρώπης! Και πως παλιά πολλά παλιά στις τεράστιες εκτάσεις του ζούσαν μέσα μέχρι και λιοντάρια! Σήμερα έχει πολλά αγριογύρουνα και άλλα άγρια ζώα αλλά αν θέλουμε να κάνουμε πικ νικ μπορούμε άνετα... Τίποτα δεν θα μάς απειλήσει γιατί όλα φιθούνται τον άνθρωπο...

ΒΟΛΤΑ...

λούρα...) Όχι. Εδώ τα πράγματα είναι όντως διαφορετικά κι ας νομίζαμε εν αρχή πως οι περιγραφές των ντόπιων φίλων μας διαποτίζονταν

ντού μέσα στη λίμνη, είναι και το εκκλησάκι του Αγίου Νικόλα χτισμένο εκεί που σιγάγει το γαλάζιο των νερών με το γαλάζιο τ' ουρανού να

μουσκεμένη και μοσκοβιόλα... Ασημένιες σταλαγματίες βαραίνουν τα φύλλα στις σημύδες και τις οξιές... Το φώς, κάθε που τα σύννεφα λευ-

λώνει και η προσμονή μας για το άγριο θέαμα που μέλει να αντικρύσσουμε...

Σε λίγο, ανάμεσα από τους κορ-

από «τοπικισμό»... Απλά, η άκρη αυτή τής Θράκης που είναι προστατευμένη από τη Διεθνή Σύμβαση Ραμσάρ κάθει, ακόμα σήμερα, τα ελέγχη της φύσης της επειδή δεν ...ανακαλύφθηκε εγκαίρως από τη «βιομηχανία» του μαζικού τουρισμού... Αν ισχυρίζομασταν πως αυτό μάς ...στενοχωρεί, θα ήταν ένα μεγάλο ψέμα...

Στο τέλος αυτής τής διαδρομής είμαστε και κουρασμένοι και ανανεωμένοι! Θα κάνουμε οπωδήποτε μια στάση για ξεκούραση στο λόφο του Πολύτηρου για ν' αγναντέψουμε από ψηλά τον κόπο... Πατάμε στη γη των αρχαίων προγόνων, ακουμπάμε στ' απομεινάρια του βυζαντινού οικισμού των Αβδήρων (τον είπανε Πολύτηρο από τις πολλές αρχαίες κολώνες πάνω, και με τις οποίες τον έχτισαν), γαληνεύουμε με τη θέα που απλώνεται μπροστά μας... Εντυχώς που κάποιος από την παρέα ...θυμάται ότι πείνασε! Και πού αλλού για καλό θαλασσινό φαΐ παρά στα ταβερνάκια του διπλανού Πόρτο Λάγος (είμαστε πλέον πεπεισμένοι πως οι υποδείξεις των ξανθιωτών φίλων μας είναι όλες τους πετυχημένες!)... Ε, κι εκεί θ' αναγκαστούμε να παρατείνουμε λίγο ακόμα την ώρα τού γεύματος γιατί απλά δεν μπορούμε να πούμε «όχι» σ' αυτό που βλέπουμε: είναι οι δαιδαλώδεις ξέρες και κανάλια τής λιμνοθάλασσας με το ψαροχώρι ακουμπημένο ...επίφοβα πάνω σε μά στενή λωρίδα γης απ' όπου περνά και ο εθνικός δρόμος, είναι τα καραβάκια μικρά και μεγάλα και οι ψαρόβαρκες αραδιασμένες στο λιμάνι, είναι τα αγριοπούλια που βρίσκονται πα-

μοιάζει με σημαλεμένο βυζαντινό σκόπελο... Δε θέλει και πολύ για «να ρίξεις» αυτό το ...πεζό πράγμα που λέγεται πείνα! Πάντως μετά από αυτή την καθυστέρηση απολαύσαμε με μεγαλύτερη όρεξη το φρέσκο ψάρι που μάς σέρβισαν στην ταβέρνα του λιμανιού!

Την επομένη και τελευταία ημέρα τής διαμονής μας στην Ξάνθη – το

είχαμε αποφασίσει αποβραδύς – θα πηγανάμε στο βουνό... Ο νομός αυτός έχει ένα «χάρισμα»: η ακτίνα από την πρωτεύουσά του για να πάει κανείς στη θάλασσα ή το βουνό δεν είναι μεγαλύτερη από τριάντα – τριανταπέντε χιλιόμετρα. Η πόλη βρίσκεται χτισμένη στους πρόποδες των βουνών τής οροσειράς τής Ροδόπης στο κέντρο σχεδόν του νομού. Όλες οι επισκέψιμες περιοχές φαίνονται σα νά 'ναι μερ' τα πόδια σου.

Προορισμός μας είναι ο Λειβαδίτης και οι περίφημοι καταρράκτες του. Υγόμετρο πάνω από χίλια μέτρα... Από δω ξεκινάμε το κατέβασμα των δύο χιλιομέτρων που θα μάς οδηγήσει στον προορισμό μας... Πρώτη στάση εκεί που το παχνίδισμα τού ήμιου με τις φύλλωσιές των ψηλών δέντρων μετά την καλοκαιρινή μπόρα μετατρέπει το τοπίο σε πίνακα ζωγραφικής...

Πριν πάρουμε την κάθιδο για τους καταρράκτες βλέπουμε απέναντι μας την κορυφογραφική που χωρίζει την Ελλάδα από τη Βουλγαρία... Μπαίνουμε μέσα στο δάσος και πάρουμε το μονοπάτι που πριν από 17 χρόνια άνοιξαν λίγοι παθιασμένοι με τη φύση ορειβάτες τού ξανθιωτικού συλλόγου. Η γη είναι

τερώνουν στο πέρασμά τους τις ηλιαχτίδες, λαμπτυρίζει απάνω στις πρόσινες επιφάνειες των ψηλότερων κλαδιών... Στο φιδογυριστό μονοπάτι, παρέα μας έχουμε τις σαλαμάνδρες που το διασχίζουν ανηφορίζοντας την πλαγιά... Η ζωή στο δάσος ζωηρεύει μετά την άξαφνη βροχή και μαζί της όλα τα χρώματα...

Οι αισθήσεις είναι τεταμένες... Συνεχίζουμε πάνω στο ανθρώπινο χνάρι έχοντας τα αυτιά μας τεντωμένα για να «πιάσουμε» από μακριά τη χαρακτηριστική βουνή των νερών που πέφτουν με δύναμη από 37 μέτρα ψηλά, στη βουνοροιζά...

Από κάπου μακριά ακούγεται το κράξιμο ενός πουλιού... Είναι ο μόνος ήχος που «σπάει» την απόλυτη ησυχία... Δοκιμάζουμε να «κρατήσουμε» τη λαχανιασμένη ανάσα μας για να το ακούσουμε στο κάλεσμά του...

Το αντιλάλημα τής φωνής του έρχεται από κάθε σημείο του βουνού που περιπατάμε... Το μοναχικό πουλί μπορεί να είναι οπουδήποτε... Καθώς αφουγκραζόμαστε την κρυψηνή ζωή στο δάσος, ο ήχος μας σταλαμίδας που πέφτει πάνω σε μιά γυμνή πέτρα δίπλα μας δεν περνά απαρατήρητος... Μια διαρκής κίνηση και ένα ανεπαίσθητο θρόισμα που πότε – πότε δυναμώνει, υπάρχει στις φύλλωσιές που μάς περιβάλλουν... Όσο νερό έμεινε πάνω στα δέντρα πέφτει τώρα στο χώμα... Η υγρασία είναι έντονη...

Στα τριακόσια περίπου μέτρα από τον πρώτο μικρό καταρράκτη, φτάνει στην αυτιά μας ένας βόμβος... Ακολουθούμε τον ήχο και καθώς δυναμώνει όσο πλησιάζουμε μεγα-

όπως θα δούμε στις φωτογραφίες που μάς δείχνουν οι ντόπιοι) το χειμώνα γίνονται πάγος λευκός, ακίνητη ορμή κι εγκλωβισμένη ενέργεια προσφέροντας ένα θέαμα που μόνον δέος μπορεί να προκαλέσει στον τολμηρό επισκέπτη...

Μιά στάλα ανάπτυση στα ξύλινα παγκάκια που έχουν κατασκευασθεί γι' αυτόν ακριβώς το λόγο αφού για να δώξει από πάνω μας την κούραση τής κατάβασης των δύο χιλιομέτρων... Το ξύλινο γεφυράκι απλά μάς γλυτώνει από την επικίνδυνη διάβαση τού χειμάρρου... Γιατί είναι βέβαιο πως άπαξ και φθάσει κανείς έως αυτό το σημείο, δεν μπορεί να αρνηθεί στον εαυτό του την πρόκληση να απολαύσει το υπέροχο θέαμα που «κρύβεται» στην αριστερή κόχη τού βράχου ο οποίος υψώνεται επιβλητικός πάνω από τη μικρή πρασινογάλαζη λιμνούλα...

Σε «απόσταση αναπνοής» από τον καταρράκτη, μάς κόβεται στην κυριολεξία η ανάσα μόλις το άγριο βουητό αποκτά οπτική υπόσταση...

Εδώ, η σιωπή είναι ιεροποαξία...

Η βόλτα μας στην Ξάνθη τελειώνει με την επιστροφή μας στο χωριό του Λειβαδίτη όπου οι ντόπιοι μάς περιποιούνται στην ταβέρνα τους...

